

CI2, o. p. s.

ZMĚNA KLIMATU PRO NOVÝ BOR

ZÁVĚREČNÉ VYHODNOCENÍ ANKETY

fond
pro NNO

NROS
Nadace rozvoje občanské společnosti

nadace
partnerství
LIDÉ A PŘÍRODA

ICELAND
LIECHTENSTEIN
NORWAY
**eea
grants**

Podpořeno grantem z Islandu, Lichtenštejska a Norska v rámci EHP fondů.
<http://www.fondnno.cz>, <http://www.eegrants.cz>

1. Úvod

Anketa pro veřejnost v Novém Boru měla za cíl zjistit názor mládeže a dospělé veřejnosti (14+) na otázky změny klimatu a vhodnost adaptačních opatření. Akce byla odstartována během oslav Dne Země (23. 4. 2015) a probíhala následující tři týdny. Na organizaci oslav Dne Země se podílela řada partnerů – vedle nositele projektu CI2, o. p. s. Dům dětí a mládeže Nový Bor, město Nový Bor, Sklářské muzeum, Informační centrum a Vyšší odborná škola sklářská.

2. Metoda

Anketa byla založena na přímém dotazování 4 tazatelů v ulicích města. Odpovědi respondentů byly zaznamenávány do anketního lístku (viz dále). Tazatelé byli z řad studentů Vyšší odborné školy sklářské v Novém Boru a byli před anketou proškoleni zástupcem CI2, o. p. s. Dále byly anketní lístky k dispozici na městském úřadě Nový Bor a v Informačním centru města. Tento nepřímý sběr odpovědí se však příliš neosvědčil, podobně jako možnost hlasování přes internet. Kolem 95 % odpovědí bylo získáno přímým dotazováním.

Anketní lístek kampaně měl formu skládačky, které se skládala ze dvou vzájemně oddělitelných částí. První část obsahovala informace o projektu a základní informace o změně klimatu, jejích možných dopadech na město a možnostech, které občané mají – jak dopady zmírnit. Tuto část obdrželi dotazovaní po vyplnění.

Anketní lístek kampaně

3 Níže jsou uvedena možná rizika související s klimatickou změnou. Jak **ZÁVAŽNÉ** je podle Vás ono riziko pro prostředí města Nový Bor a jeho blízké okolí?

Hodnocení uveďte na škále 1 (není to vůbec závažný problém) až 3 (velmi závažný problém)?

Riziko	1	2	3	Nevím
Povodně, záplavy, přivalové deště				
Sucha, požáry				
Vlivy na zdraví obyvatel				
Ohrožení vodních zdrojů				
Zhoršení zemědělské produkce				
Bezpečnostní rizika – migrace, šíření poplašných zpráv, organizovaný zločin				

4 Doporučujete nějaká konkrétní opatření ke zmírnění výše uvedených rizik?

.....

.....

.....

.....

5 Kontaktní údaje (není nutno uvést)

Jméno a příjmení:

Email (telefon):

O projektu

Projekt „Zvyšování povědomí o adaptačních opatřeních na změnu klimatu v prostředí českých měst s využitím norských zkušeností“ realizuje v Novém Boru nezisková organizace CI2, o. p. s. Jeho cílem je přispět k tomu, aby se města velikosti Nového Boru otázkami, jako je změna klimatu, zabývala. Součástí projektu je získání zkušeností z norských měst.

Projekt byl podpořen grantem z Islandu, Lichtenštejska a Norska, který rozděluje prostředky EHP fondů prostřednictvím Fondu pro nestátní neziskové organizace. Hlavním realizátorem je nezisková organizace CI2, o. p. s., která projekt uskutečňuje ve spolupráci s norským partnerem - TØI - Transportøkonomisk institutt.

Více informací o projektu - <http://adaptace.ci2.co.cz/>.

O CI2, o. p. s.

CI2, o. p. s. je nestátní nezisková organizace zaměřená na udržitelný rozvoj, vzdělávání, publikační činnost a vědu a výzkum. Jejím cílem je prosazovat udržitelný rozvoj ve spolupráci s veřejnou správou, soukromou sférou, vzdělávacími institucemi a veřejností.

Kontakt:

CI2, o. p. s.
Kateřinská 26, 126 00 Praha 2
Viktor Třebický (777 697 388)
<http://www.ci2.co.cz>
<http://adaptace.ci2.co.cz>

Podpořeno grantem z Islandu, Lichtenštejska a Norska v rámci EHP fondů.

<http://www.fondnno.cz> <http://www.eea.grants.cz>

INFORMAČNÍ LETÁK A ANKETA

ZMĚNA KLIMATU A NOVÝ BOR

V této brožurce se dozvíte základní informace o změně klimatu a jejích možných projevech a následcích v České republice. Jakým způsobem můžete na změnu klimatu podnět reagovat? Vy a jakým způsobem město Nový Bor? Zaujímá nás Váš názor. **Vypíšte prosím několik otázek** na poslední straně letáku. Vyplněnou anketu prosím odtrhněte a odevzdejte našemu tazateli či na podatelnu městského úřadu Nový Bor.

1 Proč se zabývat změnou klimatu?

Některá lidé se domnívají, že změna klimatu je utopie, že nám nic vážného nehrozí a že bychom se měli zabývat důležitějšími otázkami. Ve skutečnosti se jedná o pravděpodobně **nejzávažnější** globální ekologický problém, jemuž lidstvo čelí. To, že současné změny klimatu způsobuje člověk, víme s 95% jistotou. Důvodem, proč se klimatickou změnou zabývat, jsou rizika, která z ní pro jednotlivce, město a celý stát plynou. Nežálet nic může být mnohem neštěstí než platiť v budoucnu **následky** těchto rizik, jako jsou povodně, sucha či sociální nepokoje.

2 Jaký je rozdíl mezi počasím a podnebním (klimatem)?

Počasí je okamžitý stav atmosférických podmínek, např. teplota, vítr, tlak. Klima je naopak dlouhodobý stav počasí, který ovlivňuje spousta jevů a v rozostu míle i člověk. Jak řekl Mark Twain, „Podnebí je to, co očekáváme. Počasí je to, co dostaneme.“

3 Co je příčinou změny klimatu?

Ekonomický rozvoj – naší prioritou je ekonomický růst, nikoli rozvoj šetrný k životnímu prostředí. S ekonomickým růstem je posledních 100 let spojeno nadměrná a neustávající vypouštění skleníkových plynů do atmosféry. Mezi nejvýznamnější skleníkové plyny patří oxid uhličitý a metan. Skleníkové plyny se dostávají do ovzduší z průmyslu, výroby energie, dopravy či intenzivního zemědělství, které jde ruku v ruce se změnou využívání území (kácení tropických pralesů, přeměna pastvin v pouště atd.). Výsledkem je, že koncentrace oxidu uhličitého a metanu v atmosféře stoupají na úroveň, jaká neapanovala během posledních 800 000 let.

4 Jak se klimatická změna projeví globálně?

V globálním měřítku se především zvyšují průměrné teploty na Zemi (o 2–4 °C). Rok 2014 byl za posledních 150 let nejteplejší za všech. Nerátají hladiny oceánů – mezi roky 1993 a 2010 o 19cm. To souvisí s tím, jak pevnostních ledovců v Antarktidě, v Alpách či Himalájích, tak ledového příkrovu v Arktidě. V blízké budoucnosti začne tát většně zmrazá půda (permafrost) a odumírat severské jehličnaté lesy.

5 Jak se klimatická změna projeví ve městě a okolí v příštích 30 letech?

- Vzroste průměrná teplota o cca 1–2 °C.
- Výrazně poklesne počet mrazových dní.
- Poklesne počet dní se sněhovou pokrývkou.
- Vzroste počet dní s letní teplotou (nad 25 °C).
- Reálnější narostou srážky v zimním období a naopak poklesnou srážky v létě, což povede k častějším suchům.
- Naroste výpar z půdy, což ohrozí zemědělství či zahrádkatelní.

6 Jaké to bude mít následky?

Nestabilní počasí, častý výskyt extrémů, jako jsou bouře či bláskové povodně, budou mít dopad na infrastrukturu (kanalizace, vodovody, síť elektrického vedení apod.), na budovy, ale také na zemědělskou produkci. Produkci řady plodin, na nichž je závislá výživa lidstva, ohrozí rozsáhlá sucha. Mezi další hrozby patří odumírání rozsáhlých korálových útesů, šíření tropických nemocí či změna životních podmínek a prostředí pro miliony lidí, s těžko předvídatelnými důsledky.

7 Co mohu udělat já sám?

S životem každého z nás souvisí množství skleníkových plynů, které se uvolňují vívram našich aktivit. Nazýváme je **uhlíková stopa** a v případě průměrného Čecha je vysoká – 12 tun oxidu uhličitého na obyvatele a rok. Aby ke změně klimatu nedocházelo, měli bychom ji snížit na 1–2 tuny, tedy 6–12 x. To znamená významnou změnu chování, například energeticky úspornější bydlení, méně cest auty, využívání energeticky úspornějších spotřebičů, více regionálních potravin v jídelníčku, lepší třídění odpadu... Jedním slovem odpovědná ekologická chování, plynoucí z našeho vnitřního přesvědčení, nikoli z nutilosti státu.

DOTAZNÍK:

Dobrý den, oslovili jsme Vás z důvodu zvýšení informovanosti o problematice klimatické změny a přípravy „Adaptační klimatické strategie“ pro město Nový Bor a jeho nejbližší okolí. Cílem dotazníku je zjistit Vaše postoje ke zmíněné problematice a informovat Vás o plánech města, které – jak doufáme – ovlivní příznivě Váš život v Novém Boru.

1 Který ze současných globálních problémů považujete za nejzávažnější?

Uveďte tři nejzávažnější problémy.

Klimatická změna
 Terorismus
 Chudoba, hlad a nedostatek pitné vody
 Šíření infekčních chorob
 Ekonomická situace

2 Souhlasíte s tvrzením, že v nejbližších 10 letech se Vašeho města dotknou projevy změny klimatu?

ano
 spíše ano
 spíše ne
 ne
 nevím

Anketa obsahovala celkem 4 otázky, z toho tři uzavřené a jednu otevřenou. Níže uvádíme všechny otázky:

1. Který ze současných globálních problémů považujete za nejzávažnější?

Uveďte tři nejzávažnější problémy.

- Klimatická změna Terorismus Chudoba, hlad a nedostatek pitné vody
 Šíření infekčních chorob Ekonomická situace

2. Souhlasíte s tvrzením, že v nejbližších 10 letech se Vašeho města dotknou projevy změny klimatu?

- ano spíše ano spíše ne ne nevím

3. Níže jsou uvedena možná rizika související s klimatickou změnou. Jak ZÁVAŽNÉ je podle Vás ono riziko pro prostředí města Nového Boru/Hrádku nad Nisou a jeho blízké okolí?

Hodnocení uveďte na škále 1 (není to vůbec závažný problém) až 3 (velmi závažný problém)?

Riziko	1	2	3	Nevím
Povodně, záplavy, přívalové deště				
Sucha, požáry				
Vlivy na zdraví obyvatel				
Ohrožení vodních zdrojů				
Zhoršení zemědělské produkce				
Bezpečnostní rizika – migrace, šíření poplašných zpráv, organizovaný zločin				

4. Doporučujete nějaká konkrétní opatření ke zmírnění výše uvedených rizik?

Otevřená otázka.

3. Propagace akce

Kampaň byla propagována v místních médiích a v tisku, na internetových stránkách města. Dále byla akce propagována na internetových stránkách CI2, o. p. s. <http://www.ci2.co.cz/>.

4. Celkové výsledky

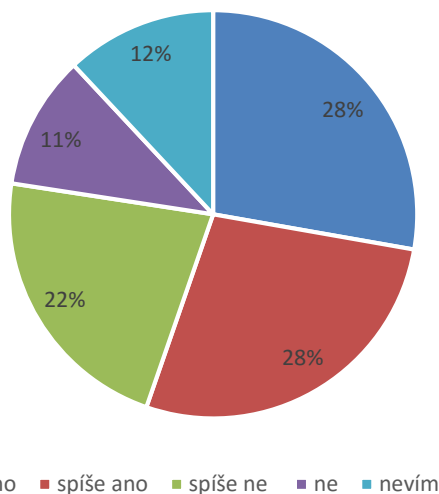
Celkem bylo přijato **443** platných anketních lístků. To představuje 4,3 % obyvatel Nového Boru starších 14 let.

První otázka se týkala hodnocení **závažnosti globálních problémů**. Respondenti měli mezi pěti uvedenými vybrat 3 pro ně nejzávažnější problémy. Klimatická změna se spolu s ekonomickou situací ocitla na posledním místě. Přesto ji uvedlo poměrně dost respondentů – 51 %. Největší počet hlasů získal terorismus – 66 %. To odráželo do jisté míry mezinárodní bezpečnostní situaci po lednových teroristických útocích v Paříži.

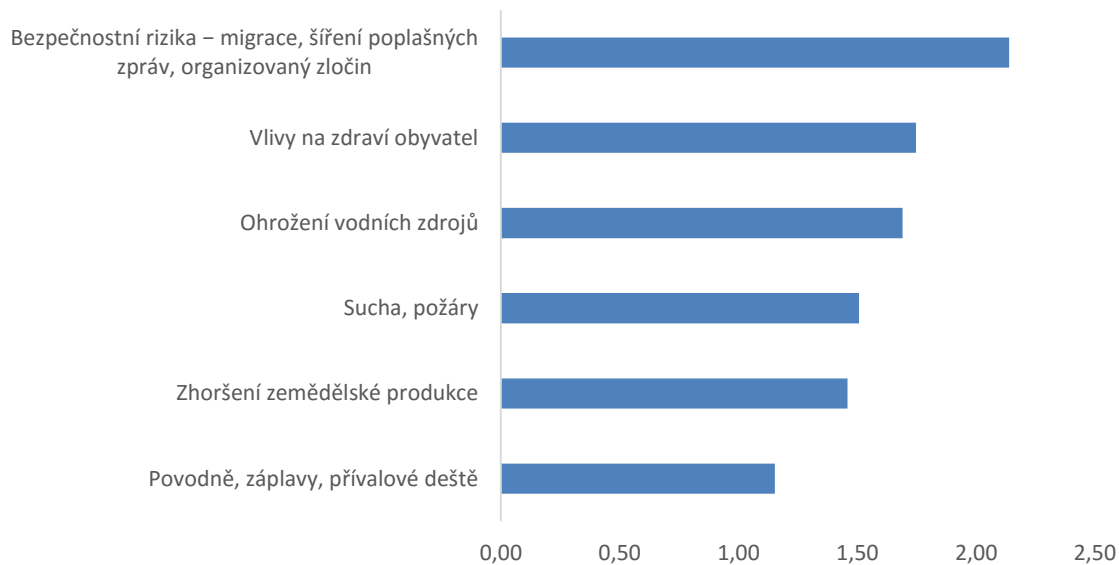
Další otázka zjišťovala, zda se respondenti souhlasí, že v nejbližších 10 letech se Nového Boru a jeho okolí **dotknou projevy změny klimatu**. Jednoznačný souhlas s tímto tvrzením vyjádřilo 28 % respondentů. Nesouhlasilo celkem třetina respondentů, 12 % nedokázalo odpovědět.

Souhlasíte s tvrzením, že v nejbližších 10 letech se Vašeho města dotknou projevy změny klimatu?

V třetí otázce respondenti hodnotili závažnost vybraných rizik plynoucích z klimatické změny. Pozornost se přitom soustředila na město Nový Bor a jeho okolí. Hodnocení probíhalo na třístupňové škále – 1 (není to vůbec závažný problém) až 3 (velmi závažný problém). Za relativně nejzávažnější problém považují občané tohoto města bezpečnostní rizika - migraci a související jevy. To koresponduje s odpověďmi na první otázku. Na druhém místě se umístily vlivy na zdraví obyvatel a ohrožení vodních zdrojů. Možná trochu překvapivě za nejmenší problém považují lidé v Novém Boru povodně, záplavy a přívalové deště.

Jak závažné je podle Vás ono riziko pro prostředí města Nový Bor a jeho blízké okolí?

Na poslední, otevřenou otázku odpovědělo relativně málo respondentů (25). V tabulce uvádíme přehled relevantních doporučení občanů k řešení rizik z předchozí otázky. Odpovědi, které nebyly vhodné či relevantní, neuvádíme.

Vlastní téma
Policejní hlídky
Zachraňte Willyho, nestavte domy, třídte odpad
Nekácet stromy.
Více sportovišť.
Šíření a neznečišťování vody - omezit chemikálie
Kontrola zemědělců, omezení výsevu řepky olejky, více podporovat pěstování tuzemských plodin.
Nainstalovat bezpečnostní kamery na více míst v Novém Boru.
Třídění odpadu.
Omezení mainstreamové kultury a náboženských skupin.
Recyklace.
Kontrola kanalizace, čištění odvodových kanálů, průřez starých nebezpečných stromů
Omezit konzumní styl života.
Předcházet známým závadám, měřit všem stejně při porušení zákonů, nezabírat zemědělskou půdu k stavbám.
Šetrnost k přírodě.
Šetřit přírodu, ale to musí každý sám za sebe.
Šířit osvětu od mateřských škol. Učit všechny věkové kategorie, jak se k přírodě šetrně chovat.
Doporučuji zmírnění drancování našich přírodních zdrojů. Příroda to vidí.
Zachovat klid a nepanikařit.
Likvidovat dealery drog hlava - nehlava.
Odstranit feťáky z prostředí dětských hřišť.
Nekácet stromy.

5. Závěr

Lze shrnout, že anketa pro veřejnost v Novém Boru splnila svůj účel a podařilo se získat zajímavý vzorek odpovědí a názorů obyvatel tohoto města na otázky změny klimatu. Další funkce ankety byla osvětová – šíření informací o daném tématu mezi veřejností. Výsledky ankety, spolu s řízenými rozhovory mezi odborníky, slouží jako podklad pro definování adaptační strategie pro město Nový Bor.